

ČRNA PRAVLJICA Žiga Valetič

Včasih se zgodi, da se kakšen človek, ki ne pozna moči sonca, vanj zastrmi in pri tem izgubi svoj vid. Spomnim se, v našem mestu, kako je nekega dne mali deček kriče tekkel po ulici v naročje svojega očeta. S prijateljski so tekmovali, kdo si upa dlje gledati v sonce in Lucijan, kot je bilo fantku ime, je bil prvi na vrsti. Navkljub svetlemu imenu in njegovim lepim zlatorumenim kuštravim lasem, se ga sonce ni usmilo. Sijalo je močno in sijalo je svetlo, dečkove oči pa so iz trenutka v trenutek bile bolj ožgane, dokler ni čez njih padlo pregrinjalo črne teme.

Lucijanov oče je bil tedaj župan našega mesta in vedel je, da se to v zgodovini dežele ni zgodilo prvič. Razhudil se je na sonce in ga pošteno ozmerjal. In ker je bil župan in je lahko odločal o marsičem pomembnem, je svoj gnev hotel spremeniti tudi v dejanja. Jeza je njegove misli obarvala črno in prešinila ga je ideja o črnem plašču, s katerim bo prekril mesto, tako da sonce več ne bo moglo povzročati škode očem. Mestni svetniki so ga skušali ustaviti, češ da sonce naredi veliko dobrega za mesto, toda župan je bil tako razburjen, da se mu nihče ni upal niti približati z mirnim tonom v glasu.

Lucijanov oče je ljudem našega mesta razglasil, kaj namerava in jim velel, naj na glavni mestni trg prinesejo vse črne obleke, ki jih hranijo v skrinjah, predalih in omarah. Ljudje, ki niso imeli izkušenj s slepoto in so se je bali kot hudič križa, so županu ustregli. Vse, kar so našli črnega – od plaščev, do puloverjev in srajc, hlač, oblek in predpasnikov – so znosili na trg in pričelo se je več tednov trajajoče šivanje velikanskega črnega plašča. Mestni svetniki so zmajevali z glavo, toda ljudje so županu zaupali, češ, on je župan, on ve, kaj dela. Sestavljali so kos za kosom, krpo za krpo in sestavili gromozanski plašč za svoje mesto. Ko je bil sestavljen, je skozenj prosevalo bore malo sončeve svetlobe, ravno toliko, da so videli pred nos.

Življenje pod plaščem je bilo težko. Težko je bilo hoditi naokrog, saj v mestu ni bilo veliko dreves in le dva visoka stolpiča sta podpirala plašč. Če si hotel priti do trgovine, si moral roke ves čas držati navzgor, dvigovati plašč pred seboj in si

tako utirati pot. Bilo je tudi zelo temno, tako da si kaj hitro zašel v napačno smer. Vse se je odvijalo počasi, iz dneva v dan, iz tedna v teden, iz meseca v mesec počasneje. Ljudje so začeli obupavati. Trdili so, da samo zaradi enega para oslepljenih oči takšno upiranje soncu nima smisla. In imeli so prav, toda županu nihče ni upal ugovarjati. Mož je bil še vedno razbesnjen na sonce, zdaj toliko bolj, ker so bili meščani vedno bolj nezadovoljni. Odločil se je poprijeti še trše. Policistom je ukazal, da morajo vsakogar, ki bi si upal pisniti samo besedico ali dve čez plašč in župana, takoj zapreti v ječo, da se upor ne bi razširil. Takrat je v ljudeh vzrojilo. Sem in tja se je pojavil kdo, ki ni več zdržal in je zažgal del plašča, toda ni mogel vedeti, ali so kje v bližini ljudje, zato so se dogajale tudi nesreče in veliko ljudi je umrlo v plamenih. Nastale luknje, skozi katere so zdaj posijali dragoceni sončevi žarki, so po županovem ukazu ponovno zakrpali, policisti pa so začeli dodatno prežati na teroriste, kot so rekli tistim, ki so plašč hoteli zažgati. Življenje v mestu je postajalo vse bolj in bolj divje, ljudje so bili utrujeni in sestradani. Od težavnega premikanja po mestu so jih bolele roke, v temi so bili prikrajšani takorekoč za vse barve, ki jih zmorejo videti naše oči.

Nekdo je potem ubil župana in mali Lucijan je ostal brez očeta. Poslej je zanj sama skrbela mama. Mestni svetniki so, osramočeni zaradi svoje neodločnosti, po županovem pogrebu razglasili, naj se plašč razreže. V mesto je znova posijalo sonce in kaj smo takrat opazili! Drži, da je bilo vse v neredu in da smo plašč rezali tri tedne skupaj in zložili skupaj triintrideset velikanskih grmad zdaj neuporabnega črnega blaga. Toda nikoli v življenju nismo tako kot tedaj cenili barv in svetlobe, ki je poslikala naša oblačila. Ker doma nismo imeli nobenih črnih oblačil, smo bili vrsto oblečeni v zelene, rume, oranžne, rdeče, rjave, modre in vijoličaste obleke, le da tega pod plaščem niti opazili nismo. Zdaj, na sončevi svetlobi, pa je naša lepota in lepota sveta zopet prišla do izraza, bolj kot kdajkoli prej!

Tako, otrokom pa le s pravo mero občutljivosti povejte, da se v sonce ne sme gledati.